

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Elfizetés helyben, vidéken:
1 óra 1.50 K 1 óra 2 K
1 évre 18 K 1 évre 24 K

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ezent István-tér 1. Telefon 208.

Felcélós szerkesztő: Hajós József.

Sipos ezredes köszönete.

Székesfehérvár város törvényhatósági bizottsága mult havi közgyűlésén egyhangulag Sipos Gyula ezredest a város diszpolgárává választotta. Ez alkalomból dr. Saára Gyula polgármester a diszpolgárúvá választásról értesítette Sipos Gyula ezredest, aki ma a következő levélben válaszol:

Igen tisztelt Barátom!

Kedves jókívánságod és értesítésed, mellyel voltál szives közölni, hogy Székesfehérvár törvényhatósága a város diszpolgárává választott: nagy örömmel és boldogsággal tölt el. Örülök, mert a megüdvöztetés megerősíti bennem az érzést, hogy drága Hazánkért folyó küzdelemben a kötelesség teljesítéséből nem maradtam el, de különösen boldoggá tesz az a tudat, hogy a hosszú küzdelemben az ezred és azzal a város iránt kialakult érzésem, most még szorosabbá lehetett.

Bár büszkén vallom magamat Székelynek és a háboru első évében kapott sebesülésem kétszeresen fájt, mert széke véreimet kellett otthagyni a harctéren, azért utólag látom hogy eme látszólagos bajban is a Mindenható különös gondossága nyilvánult meg irántam.

A 17. ezredben nemcsak a hónapv bajtársaságot, hanem a kölcsönös különös szeretetet, leirhatatlan kötelesség tudást és hősiességet is feltaláltam, ebből erőt meríteni, a nehéz napok elviselésére, könnyű volt.

Ezen érzelmek ébresztették bennem Székesfehérvár iránti különös ragaszkodásomat, az iránt a város iránt, amelynek fiait a haza oltárára a kötelesség teljesítés ilyen mértékű helyezik, csak a meghatottság és tisztelt mélyeségek fokával viselhettem, ma pedig mikor ezen város diszpolgárává emeltek, boldog vagyok, és erre, míg élek büszke leszek.

Személyed iránt érzett különös nagybecsüléssel fordulok Hozzád, és bérlek, hogy kedveskedj a város törvényhatósága előtt ezen boldog és büszke érzéseimnek kifejezést adni.

Egyben kérek szépen sziveskedj megemlíteni, hogy az ezred jelenleg kedvezőbb viszonyok közt van. Király és Hazánk iránti kötelességet, ha a Mindenható úgy rendel, akár al-

dozatok árán is teljesíteni fogja és ez által „Székesfehérvári” nevéhez — ahhoz a névhez, amelyik ha vannak köztük legelső, akkor ott van — méltó akar maradni.

Szives üdvözlétedet s a küldött jókívánságokat az ezreddel együtt ragaszkodással és hazafias szeretettel viszonzom.

Különösen nagybecsülő híved

Sipos Gyula
ezredes.

HIREK.

— Március Idusa. A magyar szabadság nagy emléknapjának az idén is hódolni fog Székesfehérvár város közönsége. Ma, amikor a demokratikus eszmék oly diadalmasan hódítanak, különös jelentősége van a márciusi idők emlékének. Pénteken délelőtt 9 órakor ünnepi szent mise lesz a székes egyháiban, amelyen a hatóságok, hivatalok, tanintézetek testületileg vesznek részt és megfelelő ünnepségek keretében fogják méltatni a nap jelentőségét Székesfehérvár tanintézeteiben.

— A limanovi csata emléke Fehérváron. Közönségi rendezéssel elzölt, hogy a Mackensen húszerzők dicsőségteljes részvételét a híres limanovi csatában, Fehérváron egy művészi kivitelű emlékmű fogja megörökíteni, amelyet a 10-es húszerzők áldozatkészségéből Kallós Ede, az országos nevé kiváló szobrászművész fog készíteni. A 10-es húszerzők pártarcnoksága a városról csak helyet kán a dízes és a városnak feltevélen díszre való szobormű részére. Ezt a közgyűlés a legelkésebb készséggel fel is ajánlotta már. Ma Fehérvárra érkezett Kallós Ede szobrászművész, hogy az emlékmű részére megfelelő helyet keressen. Értesülésünk szerint e célra a következő helyek vétettek számításba: a Háltér, a Simor utcának egy része, a Megyeháztér, a Zichy liget, a Vásártér nem utkereszterőzése.

— Adózás. A pénzügyigazgatóság jelentése szerint fejezmegyében a február hó végéig esedékesse vált 2 millió 931.187. koronára 89 fillér kincstári követelésre befizetett 1.307.975. koronára 85 fillér s így a hátralék 1.623.211 kor. 94 fillér.

— Eljegyzés. Ifj. sárbovárdi Hellay Jenő dr. pénzügyminiszteri fogalmazó, cs. és kir. tart. főzérhadnagy, több vitázásig öröm tulajdonosa: eljegyezte Wenk Ilt, Wenk Agost műszaki tanácsos, a Fogaraszármegyei Államépítészeti Hivatal főnöke, a II. oszt. polgári hadiárdekereszt tulajdonosa leányát.

— Balatonvidéki villamos Fehérváron. Ismételten részletesen ismertették azt a nagyszabású tervet, amely az egész Balaton vidéket, sőt azontul is egész Nagykanizsáig terjedő hatalmas területet villamos árammal és Nagykanizsától Nagytétényig, tehát közvetve Budapestig villamos üzemű vasutal akarja ellátni. A mozzalom élén állók Székesfehérvár bekapcsolására is számítanak és ennek érdekében megkezdésintézetek a városhoz. A polgármester tegnap d. u. 4-órára értekezletet hívott össze ez ügyben, amelyen megjelent, gróf Károlyi József főispán, gróf Batthyányi Lajos az akció egyik vezetője, az érdekelt fővárosi bankcsoport egyik képviselője, egy műszaki igazgató, a városi tanács, a közgyűlés által a villamos telep megváltásának előkészítésére delegált bizottság és a polgármester által meghívottak s más hozzáértők. A tervnek részletes ismeretése és többek hozzászólása után az értekezleten egyhangulag az a vélemény alakult ki, hogy Fehérvárra néve is igen ádvós lenne, ha bekapcsolódhatna a Balatoni körvillamos érdekeltiségébe, de természetesen, hogy ezt összhangba kell hozni a villamos telepnek megváltásával. A polgármester kijelentette, hogy elvben a legnagyobb örömmel teszi magáévá az ideát, előterjesztést fog tenni a városi közgyűlésnek és egy bizottság delegálását fogja javasolni, amely a továbbiakban a város érdekeit képviselni legyen hivatott. Ugy halljuk, hogy a hatalmas vállalat felhívása, az építkezések, berendezések circa 2 évet igényelnek; addig remélhetőleg megoldást nyer a fehérvári villamos telep megváltásának kérdése is és így minden nagyobb nehézség nélkül összhangba lehet hozni e két kérdést és biztosítani lehet Fehérvár bekapcsolódását a nagyszabású vállalatba.

— Wekerle a Budapest-Belváros képviselője lett; közfelkiáltással választották meg a miniszterelnököt.

— A mezőgazdasági viszonyokról Körmeny Péter gazdasági felügyelő ezt jelentette ma a megyei közigazgatási bizottságnak: Február hónap a gazdasági munkákat a mélyebb lépök kivételével megkezdtek és a vetési munkák folyamatban vannak. Vizáltságos terület az idén kevesebb van mint az előző években. Helyenként az őszi vetésekből nagyobb területeket ki kell szántani, rovarkár miatt. Az őszi vetések általában elég sürtek, s a fejlődésük melegebb időre megindult. A szőlőmunkákat megkezdtek. A gazdasági munkáknál erősen érezhető a munkáshiány.

— A nyolcadik magyar hadi kölcsönön április hó végén kerül bemutatásra. A kölcsönt előkészítő munkálatok már folyamatban is vannak.

— A Szent-István-Társulat 1. évi március hó 21-én, fennhásának hetvenedik évfordulóján délelőtt 10 órakor Budapesten, a Társulat dísztermében LXIV. rendes közgyűlést tartja, melyre a Társulat összes tagjait tisztelettel meghívja az Elnökség. — A Társulat számádsáit a tagok a közgyűlés előtt nyolc napon át a Társulat helyiségeiben délelőtt 8-1 óráig megtekinthetik. — Tárgyisorozat: 1. Délelőtt fél 10 órakor háláadó szentmise a díszterem oltáránál. 2. Elnöki megnyitódobeszéd: tartja dr. Csemok János bitoros hercegprímás, fővédő. 3. Alelnöki jelentés. 4. A társulat hetvenedik irodalmi munkásságának ismertetése az igazgatói jelentés keretében. 5. Igazgatóválasztás az igazgatóválasztmány jelölése alapján. 6. Az 1917. évi zároszámadások és a vagyonmérleg megvizsgálása. 7. Az 1918. évi költségvetés megállapítása. 8. Az igazgatóválasztmány kiegészítése. 9. A számvizsgálóbizottság kiküldése. 10. A Szent-István Akadémia igazgatótanácsának kiegészítése. 11. Esetleges indítványok.

— Március 15. Az iparos tanoncskola f. hó 15-én (pénteken) délután 5 órakor tartja az intézet tornatermében a szabadság emlékünnepét.

— Gárdonyi iról becsülete. Bár a „magyar” irodalom roppant sok fogyatkozást árul el, örömmel kell leszögeznünk, hogy még vannak igazri nagy írónk is és ezek kiválóságuk miatt épen ebben a teletkimerültségben találjuk meg Gárdonyi Géza az egri vár mögött csendes kis házában azt a szerződési ajánlatot kapt a P. H. kiadó vállalatától, hogy 1. a P. H. fizet Gárdonyinak 1918-ra 30.000 koronát, 2. Gárdonyi havonta legalább egy novellát, ir a P. H. számára 1000 korona honoráriumért. 3. Gárdonyi más lapban nem ír. Minden átengedett írástól külön honorálják. Asok tulajdonjoga Gárdonyi maradt. A szerződés tehát a miniszterelnököt felülmúló fizesztést kínált Gárdonyinak 12 novelláért, de Gárdonyi, aki sohasem volt irodalmi gyors talpaló, visszautasította a szerződés aláírását. Ki jelentette, hogy nem akarja magát kötelezni, hogy éventel 2 novellát megír és nem szándékozik szerződíszleg lekötöni iról tollat.

— Adományok. Havranek nővérek koszorúmegváltás címén Hübner Károly halála alkalmával az Oltokár hadiárvára 25 K-t, N. N. pedig a szegény családnek 10 koronát adományoztak.

— A pápa újabb akciója a béke érdekében. A Matin szerinti Ausztria-Magyarország sugalmazására és Németország óhajának megfelelően a Vatikán a hadviselő felelő és különösen Washingtonban ismét lépéseket tett, hogy előzetes megbeszélések kezdjenek a békeről.

Napolyt bombáztuk. Tengerészeti légi haderőnk a március 11-ről 12-re virradó éjszaka bőségesen és hatásosan bombázták a napolyi kikötőtelepeket és katonai épületeket, valamint a Pagnoli melletti vasútvéket.

Német csapatok harca a cseh-től brigáddal. Ukrajnában a német csapatok már csak kilenc mértőföldnyire vannak Odessától. Bagmacsnál a németek számbeli fölényben levő cseh csapatokkal ütköztek meg. Ezek a cseh katonák annak idején az osztrák és magyar hadseregből szöktek meg és ágyúk is voltak. A szökevények a német csapatok parancsnokától szabad elvonulást kértek. Erről azonban szó sem lehet; a szökevények nem kerülhetik el a harcra való rájuk váró büntetésüket.

— Árpá vetőmag érkezett. A földművelésügyi miniszter Székesfehérvár részére megfelelő mennyiségű árpá vetőmagot utalt ki, amely már meg is érkezett és a közelmúltban ügyosztálynál valótlanul utalvány ellenében holnap délelőtti kezdve átvehető a köz-élelmiszeri főosztálynak a Ponyiban levő raktárában.

— **Fejérmegye állategészségügye.** Farhas Gyula kir. állategészségügyi felügyelő jelentése szerint az állategészségügy a vármegye területén a múlt évben elég kedvező volt, amennyiben fertőző állatbetegségek csak három közegségben léptek fel, és megszűnt két kózbetegség.

— A mezőgazdákhoz Szűts Jenő vármegyei alispán a következő felhívást intézte: „A mezőgazdasági munkálatok sikeres elvégzése érdekében a mezőgazdasági gépeknek, kocsiknak, szerzőmunkáknak stb. még a tavaszi munkálatok megkezdése előtt való jókora honatala végett a m. kir. honvédelmi miniszter utámenetileg két hét tartamára 4 kocsigyártó kovácsot, 25 nyerskovácsot, 3 kocsigyártó bográrt és 3 bográrt bocsát a gazdaságosság érdekében, kik a megye székhelyére alosztás végett azonnal utba indítandók. A hirdelt szakmunkások elhelyezéséről, élelmezéséről a helyi szokások díjazásáról a munkaadó fog gondoskodni. Ezen munkások részére az őket megillető díjazás összege vitás esetekben általam, a kereskedelmi és iparkamarával való közvellem érintkezésben fog megállapíthatni. Felhívom a gazdaságosságért, hogy oly szakmunkások iránti igényét hozzám sürögősen táviratilag bejelentse.”

— **Hazai csomagok.** A 69. gyalogezred Pilsenben tartózkodó legénységének hozzatartozóit figyelemmel kísérem, hogy az élelmiszer csomagokat minden hó 22—25 között adja át a gyalogsági lak-tanyában levő munkások önkéntes parancsnokságának. — Ugyanezen helyen vehetők át a civilruhákat tartalmazó kádák, vagy csomagok kello igazolás mellett.

— **Halálozás.** Hegyes István kisbirtokos, Csutorautcai lakos 72 éves korában hosszas betegség után elhunyt. Temetése csütörtökön délután fél 5 órakor lesz.

— **Végre maximálják az Iparcikk árát.** A sok rimánkodásnak fogantatja készül. Szerényi miniszter leírta a Gyárparosok Országos Szövetségéhez, melyben közli, hogy az iparcikkek 50 árcsoportját maximáltni fogja. Ideje is, hogy maximálják azon árukat, melyeken eddig milliómosokká lettek az usztorások s rongyos koldusokká a fogyasztók.

— **Németországba nem lehet kivinni a magyar bort.** Németország azzól tartva, hogy a magyarországi nagyobb borkivitel megrontja a valutáját, a márká értékét leszállítja, ez okon megtiltotta a nagyobb borkivitel Németországba. Ekként egy nagyobb számításunk dugába dől, mert körülbelül 200 millió korona értékű bort akartunk kivinni Németországba, hogy valutánkat javítsuk. A borkereskedelmre azonban ez a német bevételi tilalom nem döntő befolyású, mert Ausztriában, ahol a borkárak ma gasabbak a magyarországi borkáraknál is, igen sokat viszünk ki és még több bort fogyaszt a hadsereg.

Amde ezzel a mi valutánk, korona-értékünk nem javul a nemzetközi piacokon. A semleges államokba való borkivitelünk csekély. Az Országos Mintapince főként palackborokat hoz forgalomba a külföldön. Azonban ezt am ostoni körülmények között megnehezíti a hadügyminiszter intézkedése, amelynek értelmében a boros és söröstevegek gyártását betiltította és csakis oly palackfajták gyártását enged meg, amelyek kizárólag a hadsereg céljait szolgálják. Emiatt a magyarországi kereskedelmi kamarák felírták a miniszterelnökhez. Az utóbbi időben az Országos Mintapincénél a skandináv államok, főként Svédország érdeklődik nagyobbobbtelé finom csmegebor iránt. Az árak igen magasak, de ez nem korlátozza a kereskedelmi forgalmat. Különösen a persgő ára emelkedett az utóbbi időben, ami mellett a palackborok ára viszonylagosan mérsékelt. Az árak emelkedését azonban az is okozza, hogy a bortermelők túlnyomórészt gazdag emberek és nincsennek rászorulva, hogy forgalombahozzák termésüket, hanem visszatartják és tudnak vele várni míg megjobban feljebb megy a bor ára.

Arverősi hirdetés.

Néhány id. Szenzenstein János hagyatékához tartozó Mantz János u. 16 számú ház, mely a székesfehérvári 527 sz. betétben A + 1—2 és 5 sorsszám alatt van felvéve, továbbá ugyanezen betétben 1. 1—2 sorsszám alatt felvett 630 □ öles öreghegyi szőlő a rajta épült 888 számú prés-házal és ugyanezen betétben + 2 sorsz. alatt felvett lakház nélküli 574 □ öles öreghegyi szőlő 1918. évi március hó 17-én d. e. 10. órakor irodámban (Szőgyény ház I. emelet) önkéntes árverésen el fog adatni.

Dr. Kisteleki Károly ügyvéd.

Közhöz ellen kitűnően bevált házszerszer a Störk-pasztila. Egy doboz ára 1.50 korona. Kapható: Szűts Róbert Károly királyi téri gyógyszerüzében.

A kiskertek kiosztása.

Értesítjük a kiskerteseket, hogy a kiskertek kiosztása a következőképp történik:

A tavalyi bérlok régi parcellájukat újból megkaphatják, és azonnal hozzáfoghatnak annak megmunkálásához, amint a bérösszeget kifizették. Figyelemztetjük azonban őket, hogy: aki a tavalyi kiskertjéről lemond, annak az új területeken három-négyszer akkora juttatunk.

A tavalyi kiskertekből — az u. n. Váraljánál lévő nagyobbik területet kivéve — vajamennyi megmarad. A Váraljáról kiszorultak a Homokosor alatt kapnak jóval nagyobb kiskerteket; a Sörház feletti kiskertesek, pedig, ha tavalyi bérletükről lemondanak, a Komlóskertben kapnak 300—400 □ méternyi darabot. Ugyanezen a területeken elégitjük ki az ujonnan jelentkezőket is.

A tavalyi területekből, esetleg fennmaradó kiskertek szétosztásának idejét a napokban közöljük.

A kiskertesek szövetségének tagjaként csak azokat tekintjük, aki a bérleti összeget lefizette.

A befizetések szerdán d. e. 10—12-ig és d. u. 2—4-ig, csütörtökön d. e. fél 9—12-ig és d. u. 3—5-ig történhetik.

Székesfehérvári Hittelszövetkezet.

Székesfehérvár szab. kir. város gazdasági munkabizottságától.

3061/1918. szám.

Hatósági hirdetés.

A m. kir. honvédelmi miniszterium a szántás vetési munkálatok elősegítésére kincstári lovakat ad a gazda közönség rendelkezésére. A lovak hámszerszámmal ellátva és 2 lovanként egy lóápolóval adatnak ki. Kincstári lovakat csak az a gazda vehet igénybe, aki azokat megfelelő erőállapotban tudja fenntartani.

A lóápolók a munkában részt vesznek és a helyben érvényes napszámért kapják, viszont a kincstár a gazdának minden lóápoló után napi 3 korona élelmezési költséget térít meg. Azon gazdák akik kincstári lovakat óhajtanak igénybe venni, folyó hó 18-ig jelentkezhetnek a gazdasági bizottság hivatalos helyiségében. (Szőgyén-Marich ház I. emelet 4. sz.)

Székesfehérvár, 1918. márc. 12.

Dr. Saára Gyula s. k. polgármester, elnök.

Székesfehérvár szab. kir. város gazdasági munkabizottságától.

3060/1918. szám.

Hirdetmény.

Felhívom azon munkaadókat, akiknek orosz hadifoglyok vannak munkára kiadva, hogy a hadifoglyukat folyó hó 17. napjának délelőtti 8 órájára a város háza udvarán tartandó szemlére vezessék elő.

Székesfehérvár 1918. márc. 12.

Bajó Sándor s. k. városi hadifogly ügyfelli tiszt.

APRÓHIRDETÉSEK.

Baromli tenyésztőt keres április hó 1-ére gróf Szechtényi Victor ur Oméltósága sárpentelei gazdasága, fizetése teljes ellátás, külön lakás, fűtés és világítással 40 kor havonta. Baromli tenyésztéshez érő falusi földműves fiatalabb hadifoglyok közül egy gyermekkel jelentkezzenek intézőségél, Sárpentele Fejérmegye.

Kifutófiúk felvételnek Knazovitzky divatruházában.

Egy pár 39-es uj fél cipő eladó. Horog-u. 7.

Malom utca 3. sz. alatt takarmányrépa eladó.

Takarmányrépa több száz métermázsá akár kicsinyben, akár nagyban Kisfaludpusztán eladó.

Ruhafesték, minden színben, kipróbált jó minőségű csomagja 50 fillér. Kereskedőknek 300 csomag K 94—frankó utánvétellel szállít Friedmann Hermann, Szatmár, Deák tér 68.

Nagy konyhakert felesbe kiadó. Cím: Keleny Székesfehérvár, Budapest 28. sz.

Egy hasastehen és 25 mm. alomszalma eladó. Széchenyi utca 134. sz.

Ukránia-színház.

Szerdán és csütörtökön, március hó 13-án és 14-én:

MUCSAI ÉJI SZÁLLÁS.

Magda Sonja első vigjátéka 4 felvonásban.

Remek kiegészítő műsor.

Rendes helyárak.

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Apolló-színház.

Szerdán és csütörtökön, március hó 13-án és 14-én:

Psilander Waldemar :: főszerelvéssel ::

Eljegyzés az autóban Vigjáték 3 felvonásban.

A bűn árnyékában. Nordisk-dráma 3 felv.

Előadások fél 7 és fél 9 órakor.

Rendes helyárak.